

A bírósági szervezet európai színvonalú működésének alapvető feltétele az igazságszolgáltatás szakszerűsége, hatékonysága. E célkitűzés megvalósításában változatlanul kiemelt szerepe van a jogszabályokban foglalt új bírósági feladatok ellátásának.

Az Országgyűlés által elfogadott és 2005-ben, illetve 2006-ban hatályba lépett jogszabályok rendelkezései az igazságszolgáltatás – ezen belül a bíróságok – részére számos többletfeladatot határoznak meg.

2006. április 1-jétől a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 70/B § (5) bekezdésében írtak részére (terhelt, védő, fiatalokú terhelt törvényes képviselője) a másolatok egyszeri kiadása az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 57. § (2) bekezdés e) pontja alapján illetékmentes, azért díj nem számítható fel.

2006. július 1-jétől a Be. módosítása vezette be a 48. § (9) bekezdésében a védők részére az irattanulmányozásért fizetendő díjakat, amelynek mértékét a módosított 7/2002. (III.30.) IM rendelet szabályozta.

2006. július 1-jétől a nyomozási bírónak ülést kell tartania az új személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, a távollét (Be. 138/A §) elrendelése tárgyában. Amennyiben az ügyben védő részvétele kötelező és a védelmet kirendelt védő látja el, ez a védői díjak emelkedéséhez vezethet, tekintettel arra is, hogy az indítvány előterjesztésére többen jogosultak.

A Be. a kényszergyógykezelés szükségességének felülvizsgálatát a korábbi egy évről hat hónapra csökkentette, amely a szakértői díjak emelkedését vonja maga után.

Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. tv. 17. § (3) bekezdése alapján 2006. január 1-jétől a megbízás alapján elkészített igazságügyi szakértői szakvélemények díját az igazságügyi szakértő, a társaság, a szakértői intézmény maga állapítja meg. A szakértői díjak megállapításának részben piaci alapokra történő helyezésével, valamint a hatósági jellegű díjak már végrehajtott és nem kompenzált, illetve várható emelésével a költségmentes ügyekben a bíróságokat terhelő kiadások növekedésével kell számolni.

Az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. tv. 17. § (3). bekezdése szerint: "A közzétett bírósági határozathoz kapcsolva, azzal egyidejűleg közzé kell tenni mindazon bírósági és más hatósági vagy egyéb szerv által hozott határozatok anonimizált digitális másolatát is, amelyeket

a közzétett bírósági határozattal felülbíráltak vagy felülvizsgáltak." Ezáltal elsősorban a titkárokra hárul jelentős többletfeladat.

A bíróságok cég- és gazdasági ügyszakát érintő jogszabályok (2006. évi IV. tv. 2006. évi V. tv., 2006. évi VI. tv.) módosításával összefüggően az ügyérkezés növekedése és a rövid eljárási határidők bevezetése miatt a gazdasági ügyszakban dolgozó bírákra és az őket segítő tisztviselőkre, valamint a cégbíróságon dolgozó bírói és adminisztratív létszámra jelentős munkateher hárul.

A Bíróságok fejezet 2007. évi költségvetési irányszámait a Pénzügyminisztérium által 2006. októberében kiadott tervezési körirat szerint kerültek összeállításra.

A költségvetési tárgyalás eredményeként a 2007. évi fejlesztési igényekből elismerésre került az 5 %-os illetményalap-emelés szintre hozása támogatás-arányosan (980,3 millió forint), az MBA teljes évi működtetésének kihatása (360,0 millió forint), továbbá a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásához 116,0 millió forint támogatás, **összesen 1.456,3 millió forint** összegben.

A támogatási keretszám 64.995,6 millió forint.

M e g n e v e z é s	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Engedélyezett költségvetési létszámkeret
	millió forintban, egy tizedessel			(fő)
1. 2006. évi eredeti előirányzat	69.793,1	5.652,1	64.141,0	10.812
2. Szerkezeti változások	-922,3	-436,6	-485,7	
2006. évi felajánlás elvonása	-240,0		-240,0	
Fejezeti államháztartási tartalék elvonása	-1.930,2		-1.930,2	
2006. évi 5 % illetmény-alap emelés 8 óra	1.568,5		1.568,5	
Átmeneti támogatás bevételeinek kivezetése - MBA informatikai fejlesztés	-449,4	-449,4		
PHARE bevétel kivezetése-oktatás	-126,3	-126,3		
Hazai társfinanszírozás Nemzeti Fejlesztési Tervhez	116,0		116,0	
Az igazságszolgáltatás fenntartható képzési rendszerének kialakítása az MBA keretében	139,1	139,1		
3. Bázis előirányzat (1+2)	68.870,8	5.215,5	63.655,3	10.812

M e g n e v e z é s	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Engedélyezett költségvetési létszámkeret
	<i>millió forintban, egy tizedessel</i>			<i>(fő)</i>
4. Szintrehozás	1.340,3		1.340,3	
2006. évi 5 % illetményalap-emelés 5 óra	980,3		980,3	
MBA kiadásaira 2006. V. 1-jétől	360,0		360,0	
5. 2006. évi alap előirányzat (3+4)	70.211,1	5.215,5	64.995,6	10.812
6. Előirányzati többletek	69,2	69,2		
Saját bevételi növekmény	69,2	69,2		
7. 2007. évi javasolt előirányzat (5+6)	70.280,3	5.284,7	64.995,6	10.812

A fejezethez tartozó címek

1. cím: Bíróságok
2. cím: Fejezeti kezelésű előirányzatok

1. cím Bíróságok

A támogatási előirányzat és létszámirányszámok alakulása:

M E G N E V E Z É S	Támogatás <i>(millió forint)</i>	Engedélyezett költségvetési létszámkeret <i>(fő)</i>
1. 2006. évi eredeti előirányzat	60.201,8	10.812
2. Szerkezeti változások	99,2	
2006. évi felajánlás elvonása	- 240,0	
Fejezeti államháztartási tartalék elvonása	- 1.229,3	
2006. évi 5 % illetményalap emelés 8 óra	1.568,5	
3. Bázis előirányzat (1+2)	60.301,0	10.812
4. Szintrehozás	1.340,3	
2006. évi 5 % illetményalap emelés 5 óra	980,3	
MBA 2006. évi kiadásainak 2007. évi szintre hozása	360,0	
5. 2007. évi javasolt előirányzat	61.641,3	10.812

A bíróságok címhez 27 önállóan gazdálkodó költségvetési szerv tartozik, a Legfelsőbb Bíróság, az öt ítélőtábla, a Fővárosi Bíróság és 19 megyei bíróság, valamint az OIT Hivatala.

A fejezet gazdálkodásában továbbra is kiemelt hangsúlyt kap a bíróságok ítélkezési tevékenysége időszerűsége és hatékonysága érdekében teendő igazgatási intézkedések végrehajtása. Ennek egyik megnyilvánulása a bírói munkateljesítmény és munkateher folyamatos figyelemmel kísérése, az érkezett és befejezett ügyek számának rendszeres elemzése.

A Bíróságok cím 2007. évre javasolt támogatási előirányzata 61.641,3 millió forint, amely 1.439,5 millió forinttal, 2,4 %-kal magasabb a 2006. évi eredeti előirányzatnál. A növekedés a 2006. évi 5 %-os illetményalap-emelés, a Magyar Bíróképző Akadémia előirányzata szintre hozásának, valamint az évközi zárolások együttes hatásaként jött létre. Ez az előirányzat a bíróságokra háruló, a korábbiakban már felsorolt jogszabályokból eredő többletfeladatokra fejlesztési támogatást nem biztosít.

A Bíróságok cím működési kiadásain belül átlagosan 86 %-ot képvisel a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok összege, így különösen fontos, hogy e két kiemelt előirányzaton a megfelelő források a központi költségvetésből rendelkezésre álljanak, mert ezeket más kiemelt előirányzatból pótolni nem lehet.

A személyi juttatások előirányzata 2007. évre nem tartalmaz illetményalap-emelést. 2006. évi 5 %-os illetményalap-emelés 2007. évi szintre hozásával és az évközi elvonásokkal, mindössze 2 %-kal, 895,0 millió forinttal emelkedett 45.318,6 millió forintra módosult.

A tényleges növekedés a 2006. IV. 1-jétől hatályos 5 %-os illetményalap-emelés és a szintre hozások hatásaként 2.007,3 millió forint volt, mely a fejezeti egyensúlyi tartalékképzési kötelezettség miatt csökkentésre került 931,3 millió forinttal.

Az előirányzat fedezetet nyújt a rendszeres személyi juttatások kifizetésére, valamint a nem rendszeres személyi juttatások között a munkavállalókat alanyi jogon megillető, a Bjt-ben és az Iasz-ban előírt kötelezettségekre.

A külső személyi juttatásokon 2007. évben rendelkezésre álló 1.168,0 millió forint előirányzata az ítélkezésben közreműködők (kirendelt védő, szakértő, pártfogó ügyvéd, ülnök, tolmács, stb.) díjainak kifizetésére szolgál.

A munkaadókat terhelő járulékok 2007. évi előirányzata 13.422,4 millió forint, a személyi juttatások változásával összhangban módosult.

A dologi kiadások 2007. évi előirányzata 7.643,7 millió forint, mindössze 4,5 %-kal, 328,7 millió forinttal haladja meg a 2006 évi eredeti előirányzatot. A többlet forrása 258,5 millió forint támogatás, az MBA működési kiadásának szintre hozása, 69,2 millió forint az intézmények saját bevételi többlete, 1,0 millió forint pedig szerkezeti változásként került átvezetésre az egyéb működési célú támogatások kiemelt előirányzatról.

Az intézmények működőképességének fenntartásához valószínűsíthetően szükség lesz 2007. év folyamán a fejezeti egyensúlyi tartalék igénybevételére.

Az intézményi beruházások 2007. évi előirányzata 348,5 millió forint, 200,0 millió forinttal magasabb, mint a 2006. évi eredeti előirányzat, miután szerkezeti változásként kiegészítésre került a felújítás előirányzatából.

Ez a forrás a bíróságok évek óta elmaradt irodatechnikai berendezéseinek (fénymásolók, faxok) és elavult informatikai eszközeinek cseréjéhez szükséges, miután a korábbi évek zárolásai következtében a 27 intézmény igényeihez mérten az előirányzat minimálisra csökkent. Néhány nagyobb bíróság kivételével az intézményeknek évente 2-3 millió forintos előirányzat kerül biztosításra, amelyből a gépek, az immateriális javak beszerzése és a kisebb épület-beruházások oldhatók meg.

A felújítási előirányzat 2007. évi összege 53,7 millió forintra csökkent, miután szerkezeti változásként 200,0 millió forint átcsoportosításra került az intézményi beruházások előirányzatára, a jelentkező igények kielégítésére.

A megmaradt felújítási előirányzat a Pesti Központi Kerületi Bíróság évek óta folyó rekonstrukciós munkáinak részbeni fedezetét képezi a központi beruházási támogatás mellett.

A Bíróságok cím 2007. évi **bevételi előirányzata** 5.145,6 millió forint, amely a 2006. évi eredeti előirányzattal szemben mindössze 69,2 millió forintos, 1,4 %-os növekedést mutat.

Az intézmények saját bevételei, amelynek 90 %-át a hatósági jogkörhöz köthető működési bevételek képviselik, évek óta csökkenő tendenciát mutatnak, és igen nagy a szóródás az egyes intézmények között a tervezett bevételek behajtása tekintetében is.

A bevételek alakulására a fejezetnek a bírói függetlenség sérelme nélkül, kimondottan fiskális szempontok alapján nincs ráhatása, így a kiszabott büntetések nagyságára, és ezáltal a bírósági bevételekre sem. Ebből adódóan 2007. évre az intézmények működési bevételeiknél mindössze 69,2 millió forintos növekményt terveztek.

2. cím: Fejezeti kezelésű előirányzatok

A fejezeti kezelésű előirányzatok között az igazságszolgáltatás beruházásai, a Ptk. alapján történő kártérítés, az átmeneti támogatással megvalósuló programok, és a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok, valamint a fejezeti egyensúlyi tartalék előirányzata szerepel a következők szerint:

M e g n e v e z é s		Kiadás	Bevétel	Támogatás
		<i>millió forintban, egy tizedessel</i>		
1.	2006. évi eredeti előirányzat	4.514,9	575,7	3.939,2
2.	Szerkezeti változások	-1.021,5	-436,6	-584,9
	Fejezeti államháztartási tartalék elvonása	-1.930,2		-1.930,2
	Átmeneti támogatás bevétel kivezetés- MBA informatikai fejlesztés	-449,4	-449,4	
	PHARE bevétel kivezetése-oktatás	-126,3	-126,3	
	Az igazságszolgáltatás fenntartható képzési rendszerének kialakítása az MBA keretében	139,1	139,1	
	Hazai társfinanszírozás Nemzeti Fejlesztési Tervhez	116,0		116,0
	Átcsoportosítás 1. címből (személyi juttatás + járulék) fejezeti egyensúlyi tartalékba	1.229,3		1.229,3
3.	Bázis előirányzat (1+2)	3.493,4	139,1	3.354,3
4.	Szintre hozás	--	--	--
5.	2006. évi alap előirányzat (3+4)	3.493,4	139,1	3.354,3
6.	Előirányzat többlet	--	--	--
7.	2007. évi javasolt előirányzat (5+6)	3.493,4	139,1	3.354,3
	<i>ebből:</i>			
2.1.1	Igazságszolgáltatás beruházásai	1.050,0		1.050,0
2.2	Ptk. alapján történő kártérítés	7,0		7,0
2.3.2.2	Az igazságszolgáltatás fenntartható képzési rendszerének kialakítása az MBA keretében	139,1	139,1	
2.6	Kincstári számlavezetési díj kiadásaira	2,0		2,0
2.7	Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásához társfinanszírozás	116,0		116,0
2.15	Fejezeti egyensúlyi tartalék	2.179,3		2.179,3

1. alcím: Igazságszolgáltatás beruházásai

A rendelkezésre álló **1.050,0 millió forintból** az alábbi három beruházás folytatására illetve befejezésére nyílik lehetőség.

- Pesti Központi Kerületi Bíróság épületének emeleti rekonstrukciója

A PKKB épületének rekonstrukciója 2000-ben kezdődött meg és évenkénti ütemezésben folytatódik. Elkészült a tető felújítása, beépítése, a homlokzat felújítása és 2003-ban megkezdődött az épület belső rekonstrukciója.

A II. ütem keretén belül 2004-ben elkészült a vizesblokkok felújítása, a III. emeleti tárgyalók átépítése illetve felújítása. 2005-ben a IV. emeleti tárgyalók felújítása készült el. 2006-ban folytatódik a beruházás, további tárgyalók, dolgozószobák és kezelőirodák korszerű kialakításával. 2007. évben a földszinti és az I. emeleti tárgyaló, és dolgozószobák rekonstrukciójára kerül sor, **300,0 millió forint beruházási támogatás** tervezett felhasználásával.

- Kazincbarcikai Városi Bíróság épületének beruházása

Az önkormányzat által felajánlott telekingatlan tulajdonjogának rendezése és az új épület terveinek elkészítése 2004-ben megtörtént. A közbeszerzési eljárás a kivitelező kiválasztására lezárult. A kivitelezés 2006. augusztusában megkezdődött, amelyhez a 2006. évre ütemezett beruházási támogatás 100,0 millió forint volt. A városi bíróság új épülete a város főterén, egy üres területen, fszt. + egy emeletes, magastetős épületként épül, részleges alapincézéssel.

A generál kivitelezés befejezése 2007. szeptemberében várható, amelyhez 2007. évben **500,0 millió forint beruházási támogatás** szükséges.

- Fonyódi Városi Bíróság épületének beruházása

A Fonyódi Városi Bíróság új épületének kivitelezői kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárással a beruházás megkezdődött. Az épület 2 szintes, részleges alapincézetten épül. A pályázatban megjelent, tervezett kivitelezési határidő 2007. augusztus 31.-e. Az építkezés megkezdéséhez 2007. évben **250,0 millió forint beruházási támogatás** áll rendelkezésre.

2. alcím: Ptk. alapján történő kártérítés

A Ptk. alapján történő kártérítésekhez igényelt támogatás összege **2007. évre 7,0 millió forint**. A 2006. évi előirányzatból szerkezeti változásként átcsoportosításra került 2,0 millió forint a 6. alcímre: Kincstári számlavezetési díj kiadásaira.

A bíróságokat terhelő kártérítések teljesítésére az 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 349. §. (1) bekezdése alapján kerül sor. A kifizetéshez szükséges előirányzatok leadása a bíróságok részére a jogerős bírói ítéletek alapján történik.

3. alcím 2. jogcím-csoport: Átmeneti támogatással megvalósuló programok

2. Az igazságszolgáltatás fenntartható képzési rendszerének kialakítása a Magyar Bíróképző Akadémia keretében (01118 Törvényhozó és végrehajtó szervek kisegítő tevékenységei)

A Magyar Bíróképző Akadémia célja a bírósági fogalmazók és titkárok bírói hivatásra való egységes felkészítése, valamint a bírák folyamatos továbbképzése korszerű, intézményesített körülmények között. A 2007. évre tervezett átmeneti támogatásból származó **bevétel 510.500 euró, 139,1 millió forint**, amely tolmácsolási, fordítási, twinning asszisztensi, szoftverfejlesztési és kommunikációs kapacitás-fejlesztési kiadásokra teremt lehetőséget. Az ehhez szükséges hazai társfinanszírozás a Bíróságok cím előirányzatából kerül biztosításra.

6. alcím: Kincstári számlavezetési díj kiadásaira

A fejezeti kezelésben lévő előirányzatoknál jelentkező számlaforgalom után fizetendő számlavezetési díj. Az itt jelentkező terhelésekkel kapcsolatos kifizetésekre a Ptk. alapján történő kártérítés előirányzatából szerkezeti változásként **2,0 millió forint támogatás** került átcsoportosításra.

7. alcím: Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása

A Nemzeti Fejlesztési Terv keretében kerül sor a Cégbírószági rendszer modernizációja (e-bíróság) elnevezésű projekt megvalósítására.

A projekt célja: az elektronikus cégeljárás továbbfejlesztése, kiterjesztése másodfokú bíróságokra. Ezen belül az elektronikus cégeljárás kiterjesztése valamennyi cégformára, teljes elektronikus nyilvántartás biztosítása, a változások naprakész nyilvántartása.

A projekt szükségességét az ügyszám folyamatos emelkedése, a szolgáltató jelleg erősítése, az első- és másodfokú eljárás egységesítése indokolja.

A projekt előkészítéséhez szükséges hazai társfinanszírozásra 2007. évben 116,0 millió forint támogatás került tervezésre, ebből 50,0 millió forint a dologi kiadásokra, 66,0 millió forint az intézményi beruházásokra kerül felhasználásra.

15. alcím: Fejezeti egyensúlyi tartalék.

A fejezeti egyensúlyi tartalék 2.179,3 millió forint, a fejezet teljes támogatási előirányzatának 3,4 %-a. Valószínűsíthető, hogy az évközi gazdálkodás során az intézmények likviditási helyzetének fenntartásához szükséges lesz az egyensúlyi tartalék igénybevétele.

Dr. Lomnici Zoltán